

COURANT.

De **MINISTER VAN FINANCIËN** maakt bekend, dat heden, uit kracht van 's Konings besluit van den 17 de (Staatsblad no. 9), ten overstaan van leden van de Algemeene Rekenkamer, heeft plaats gehad de uitloting van een kapitaal van f 8,000,000 aan schuldbekentenissen ten laste van het Amortisatie-syndicaat, rentende 4½ ten honderd, aflosbaar in geld met den 15 Maart 1845 of vroeger; en dat daarbij zijn uitgetrokken de navolgende reeksen, bevattende de nummers achter iedere reeks uitgedrukt, zijnde daarbij gereed op de reeds ingetrokkene nummers, zoodanig dat iedere deze loting uitgetrokkene reeks een kapitaal van f 200,000 vat, te weten:

	No.	tot en met No.	recks,	No.	tot en met No.	
te bevattende	63345	63064	53ste	bevattende	16543	16871
te	28252	28558	275ste	—	80748	87138
te	97492	97839	181ste	—	56975	57297
te	115155	115481	182ste	—	57208	57678
te	58641	58947	3de	—	732	1033
te	38152	38308	338ste	—	112801	113070
te	100043	100309	258ste	—	81437	81780
te	51042	51356	89ste	—	27858	28251
te	50162	50456	143ste	—	45068	45356
te	19182	19511	83ste	—	25084	26277
te	32448	32766	228ste	—	71609	72094
te	114636	114885	240ste	—	73609	75979
te	39081	39416	150ste	—	47165	47509
te	73721	74048	95ste	—	29856	30193
te	9262	9556	138ste	—	43548	43899
te	38500	38780	52ste	—	16196	16542
te	23948	24219	69ste	—	21667	21970
te	36854	37147	338ste	—	106702	107008
te	113071	113404	68ste	—	21330	21666
te	58319	58640	4de	—	1034	1335

De houders der voormelde uitgelote schuldbekentenissen worden mitsdien bij deze opgeroepen, om die stukken, vergevan al de onverschenen coupons, waarvan de eerste vervalt op den eersten April 1845, ter aflossing aan te bieden ten kantore van den agent van het ministerie van financiën te Amsterdam, waartoe van Zaterdag, den 15 Maart 1845 af zal worden gevacëerd; wordende tevens hierbij aan de houders vermaand:

dat, bij de voorschrevene aanbieding, het kapitaal, met en eene halve maand rente, wordt voldaan bij assignatie op de Nederlandsche bank, en dat, des verkiezende, onmiddellijk na deze bekendmaking, ook vóór den 15 Maart 1845, de uitgelote schuldenaarissen ten kantore voornoemd kunnen worden aangehouden, ten einde dadelijk de aflossing te ontvangen ten genot van renten tot en met den dag, voorafgaande aan de aanbieding.

GRAVENHAGE
21 Februarij 1845.

De Minister voornoemd:
VAN HALL.

NOTIFICATION.

NOTIFICATIE.
BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen, naar aanleiding van eene daaromtrent aan den Edele Achtbaren ontvangen aanschrijving van Heeren DEPUTEERDE STATEN der Provincie Groningen, ten gevolge eener missive van Zijne Exoellentie den MINISTER van BINNENLANDSCHE ZAKEN, ter kennis van de bevoegde Ingezetenen dezer Stad, dat voortaan in de Stad slechts NEDERLANDSCHE ARBEIDERS bij de uitoefening van RIJKS en PROVINCIALE WERKEN gebezigd worden, behoudens echter de toelating van VREEMDELINGEN, bijaldien de aard van het werk of de tijdige uitoefening daarvan zulks wenschelijk doet zijn; dat te dien einde is bepaald, dat ieder Arbeider, om te kunnen aanstellen, dat hij geen Vreemdeling, maar Nederlander is, zal moeten zijn van een ATTEST letter L L der afgevaardigde op de NATIONALE MILITIE, ten blijk, dat hij hierin voldaan heeft, en dat hij een CERTIFICAAT van het PLAATSELIJK BESTUUR van de Woonplaats, houdende, dat hij is Nederlander door geboorte, naturalisatie of wetduiding; dat mitsdien de zoo vele Ingezetenen dezer Stad, die wenschen mogten, bij de uitoefening van RIJKS of Provinciale Werken tot het verrigten van werk te worden toegelaten, zich ter SECRETARIS der Stad behooren aan te melden ter bekoming van het voorsz. ATTEST L L, of wel van het gedacht CERTIFICAAT; en dat zij deze aanvraag moeten doen enigen tijd vóór dat zij zich op reis willen begeven naar de plaats, waar het RIJKS of Provinciaal werk wordt uitgevoerd, en dat zij er doorgaans eenige dagen moeten verloopen, vóór het gezegd Attest, na op den gewonen voet bij den Heer Staatsraad, Gouverneur der Provincie te zijn aangevraagd, van Zijn Hoog Ed. Gestrenge kan worden verweerd en aan den belanghebbende uitgereikt.
De aanzien van de Stedelijke Werken gedragende Burgemeester en Wethouders zich tot hetgene daaromtrent bevestigd wordt in de Bestekken van de Stedelijke Werken.
Daarom zal deze worden gedrukt en aangeslagen, alsmede in de Groninger Courant geplaatst.

in het Raadhuis te Groningen, den 3 Februarij 1845.
Burgemeester en Wethouders: H. DE RANITZ.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAM.

NOTIFICATION.

NOTIFICATIE.
ALGEMEENSTEN EN WETHOUDEREN der Stad
 — ontvangen hebbende eene aanschrijving van Heeren
VEREENIGDE STATEN dezer Provincie, houdende
 deele van hetgene in de naburige Provinciën *Vriesland* en
Drenthe is bepaald, ten aanzien van het bezigen van
ERFDOELANDSCHE ARBEIDERS bij de uitvoering van de
BESTEKKEN van **PROVINCIALE WERKEN** aldaar, —
 en ter kennis van de belanghebbende Ingezetenen, dat
 Ed. Achtbaren Notificatie van den 8 dezer maand
 van toepassing is op arbeiders, die voornemens zijn,
 naar de Provinciën *Vriesland* of *Drenthe* te begeven,
 einde toegelaten te worden bij de uitvoering van Bestekken
 van **PROVINCIALE WERKEN** aldaar.

deze worden gedrukt en aangeslagen, alsmede in
Groninger Courant geplaatst.
Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 20 Februarij 1845.
Burgemeester en Wethouders: H. DE RANITZ.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICOMA.

UIT ZWITSERLAND, 20 Februarij.

gebeurtenissen, welke te Lausanne plaats hebben gehad, en in al de kantons veel indruk verwekt, en hier hoop- vrees doen geboren worden. De Jezuïten-vraag, hetwelk niet geloofchend kan worden, geheel Zwitserland treft, is waarlijk koortsachtige opgewondenheid en spanning plaatsst. Uit de meeste kantons spreken de nieuwste berigten van wapeningen, die ten deele door de besturen, ten deele door de partij-schappen bewerkt worden, hetzij ter versterking, hetzij met een bedreigend inzicht. Overal wantrouwen en opgewondenheid, godsdienstige en staatkundige

geestdrijverij, gistende en gereed, om uit te barsten, heerschezucht der partijen en eerzucht van bijzondere personen, de eedgenootschappelijke gezindheid bij een gedeelte van het eedgenootschap verdronken door de kuiperijen van vreemden invloed, de onverdraagzaamheid van ruwe massa's tot brutaliteit opgeluist door zendelingen van eene in het duister sluipende magt, nauwelijks nog een spoor van genegenheid tot verzoening en vrede. Dit is het tafereel, dat zich hier aan het oog vertoont; dit is de gesteldheid van het land, zoo als zij zich voordoet, onheilspellende, welke wending de Jezuïten-vraag door het besluit van den Landdag ook moge nemen. — Te Genève heeft zich de overheid in staat van verdediging gesteld; want zij vreest, dat het haar mogt gaan als den staatsraad van Waadtland. Reeds hebben aldaar enkele vechtpartijen tusschen de aanhangers der regering en de vijanden der Jezuïten plaats gehad. Het leidende comité der patriotische vereeniging in het kanton Genève heeft voor Zondag, den 23 dezer, eene volksvergadering aangekondigd, die voor de poorten van Genève zal gehouden worden. De regering twijfelt niet, of er wordt, gelijk te Lausanne, een pronunciamiento beoogd. Men zegt, dat zij zich geenszins op hare gewapende magt verlaten kan, die zij tot hare bescherming heeft ingeroepen. De Lucernsche staatsmannen zijn' door de tijding van de gebeurtenissen te Lausanne, en van de dreigende wolken, die te Genève zamentrekkh, en zich ook over de andere kantons schijnen te willen verspreiden, tot het nemen van nieuwe militaire maatregelen genoopt. De Jezuïtenkerk te Lucern is sedert den 17 dezer in een wapenmagazijn herschapen; er zijn troepen ingeroepen, en sterke afdeelingen naar de grenzen gezonden.

De houding der gewapende magt zegt men echter war-
kelende te zijn, en aan de vrienden der Jezuïten bezorgd-
heid in te boezemen. Men spreekt van vrijkorpzen, die zich
in den Aargau, in de rigting naar de Lucernsche grenzen,
zouden hebben verzameld, en men wil, dat zich bij deze
vele Lucernsche vlugtelingen bevindden, die reeds een
voorloopig bestuur benoemd hebben en tot het uiterste
besloten zijn. Verder loopt het gerucht, dat er in den
omtrek van Sursee reeds een gevecht tusschen vrijkorpzen en
Lucernsche troepen plaats gehad heeft: echter heeft men daar-
omtrent hier nog geene bepaalde berichten. Sursee wordt als de
plaats aangeduid, waar de voor Lucern in gereedheid gehouden
wordende voorloopige regering haren zetel zal vestigen. De groote
ruden van de kleine revolutionaire kantons, zoo als b.v. Bazellaud,
Appenzell-Innerhoden en Ausserhoden, hebben de instructiën voor
den Landdag, die bepaaldelijk op de uitdrijving der Jezuïten
uit gansch Zwitserland gerigt zijn, bijna met eenparige stem-
men aangenomen. Het magtige Bern ontrolt met elken dag
meer en meer de anti-Jezuitische banier. De overheid van
Bern heeft aan het provisioneel bewind van Waadtland aan-
zienlijke sommen ter beschikking gesteld, en aan hetzelfde
over het algemeen alle noodige ondersteuning beloofd.

PS. Zoo op het oogenblik verspreidt zich het gerucht, dat een groot gedeelte der door de Lucernische regering onder de wapens geroepen troepen over de Aargausche grenzen getrokken is, ten einde zich met de vrijkorpsen te vereenigen, die, naar men wil, nogmaals een' aanval tegen Lucern op het oog hebben.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN, 21 Februarij.
Het regeringsblad verkondigt eene lijst van omstreeks 1400 fabrikanten en andere personen, die op de in het vorige jaar hier gehoudene tentoonstelling van voortbrengselen der Duitsohe nijverheid voorwerpen hebben ingezonden, en ter zake van de deugdelijkheid of voortreffelijkheid hunner ingezondene werken door den Koning met ridder-orderen, gouden-, zilveren of bronzen medailles begiftigd zijn.

FRANKFORT, 21 Februarij.

De Beijersche regering heeft de te Leipzig uitkomende *Duitsche Allgemeine Zeitung* en het *Frankfurter Journal*, in welke bladen vele berigten omtrent de beweging in de R.-Katholieke kerk in Duitschland worden medegedeeld, in hare Staten verboden.

KEULEN, 22 Februarij.

De oudste en jongste uitvinding van het menschelijk verstand reiken elkander thans de hand. In Illinois, in Noord-Amerika, worden tegenwoordig de weiden of velden met stoomploegen ontgonnen. Stoom en ploeg vereenigen zich thans tot vreedzaam arbeid.

— Bij den tegenwoordigen buitengewoon lagen stand des waters in den Rijn heeft men gelegenheid gehad, zijne bedding tot diep in den stroom te onderzoeken en te leeren kennen. Reeds heeft men onderscheidene overblijfselen van Romeinse bruggen en andere gedenkwaardigheden ontdekt. Dit heeft aanleiding gegeven tot den voorslag, om ook de

Dit heeft aanneming gegeven tot den voorslag, om ook de overblijfselen van een geheel dorp in den Rijn op te zoeken, dat wel nog op oude kaarten voorkomt, doch in de zestiende eeuw door de rivier, waarschijnlijk door eene verandering in van hare bedding, is overstromd. Het bedoelde dorp, Hulen genoemd, met eene kerk en een' toren, lag niet ver van

de stad Duisburg, en moet eene niet onbelangrijke plaats ge-
weest zijn, blijkens de omstandigheid, dat het tegenoverge-
legen Ruhrort vroeger slechts eene kapel bezat, die eene filia-
der moederkerk te Halen was, tot eindelijk in het jaar 1493

hertog *Johann von Cleve* aan Ruhrort veroorloofde eene eigene kerspelkerk te bouwen en zich van Halen af te scheiden. Men vindt dit dorp nog op de oude kaarten van *Gerhard Mercator* en *Willem Blaauw*. De Duisburgsche hoogleeraar *Withof* heeft een aantal bijzonderheden betreffende dit dorp verzameld, en nauwkeurige, op oorkonden steunende, mededeelingen gedaan, die in het Duisburger Intelligenz Blatt van het jaar 1756 en in de Beiträgen zur Erd- und Geschicht der Deutschen Niederl., Köln 1803, voorkomen. Zoowel voor de nat. geschiedenis als voor de kennis der oudheden, zou dit onderzoek van groot belang zijn.

— Even als voor Ehrebreitstein de overblijfselen der door de Romeinen aldaar over den Rijn gebouwde brug ontdekt zijn, wordt heden te Deutz voor het hotel de Bellevue dicht bij de plaats, waar gewoonlijk het Reimboldsche badschip aan de brug ligt, twee voeten onder water een steenen pilaar gezien. Deze ontdekking is te belangrijker, omdat men tot nog toe vrij algemeen geloofde, dat tijdens de Romeinen slechts aan den Baienstoren eene steenen brug over den Rijn voerde.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 22 Februarij.

Na langdurige beraadslagingen heeft de heer *Duncombe*, te aanzien van zijn voorstel over het openen der brieven, gisteren avond de nederlaag geleden. Er waren voor het voorstel 145, tegen 240, zoodat het ministerie met 95 stemmen het veld heeft behouden. Niettemin zal de heer *Duncombe* zijn voorstel op eene andere wijs herhalen, en oordeelen de ministeriële bladen, dat, ondanks de nu behaalde overwinning, de beraadslagingen zelve aan het bewind geen voordeel hebben toegebracht.

Het schijnt, dat de financiële plannen van sir R. Peel

in Ierland zooveel bijval vinden, en dat men daarvan zooveel goeds voor de toekomst van dat land verwacht, dat sommige leden van het comité der associatie tot herroeping der unie reeds het voornemen te kennen gegeven hebben om hun lidmaatschap, op te zeggen, zoodra die plannen aangenomen zijn. Zelfs *O'Connell* zou, naar men uit zijn stilzwijgen opmaakt, daarop niets weten aan te merken.

— Het Hoogerhuis en ook het Lagerhuis behandel-
den thans twee wets-ontwerpen, welke beide ten doel
hebben, de bepalingen van verscheidene strafwetten, die
wel in onbruik geraakt, maar nooit waren afgeschaft, ge-
heel op te heffen. Daarbij werden straffen gesteld op het
uitoefenen der Roomsch-Katholieke godsdienst. Volgens de
verklaring van den lord kanselier in het Hooger- en van
sir *James Graham* in het Lagerhuis gedaan, schijnt
het Gouvernement zich niet tegen de aanneming dezer wet
te zullen verzetten.

— De boete tot 3 ponden st. is voor *William Lloyd*, den vernielcr van de *vaas van Portland*, betaald, waarop hij in' vrijheid is gesteld. Het is een student van de universiteit van Dublin, die alleen tot dat einde naar Londen schijnt gekomen te zijn. Men is bedacht, om zwaardere straffen op dusdanigen moedwil te leggen.

— Sedert de afkondiging der onafbankelijkheid, dat is sedert vijftiëntwintig jaren, heeft Mexico zes presidenten en een Keizer gehad. De Keizer was *Iturbide*; de presidenten zijn geweest: *Victoria*, *Pedraza*, *Guerrero*, *Bustamante*, *Gomez Furiat* en *Santa Anna*. *Iturbide* werd te Tampico doodgeschoten; *Pedraza* is, als monnik vermoord, ontvlugt; *Guerrero* is te Acapulco gefusilleerd; *Bustamante*, driemaal weder in het bestuur hersteld, werd eindelijk door denzelfden generaal *Parades* verdreven, die nu *Santa Anna* verjaagt.

Voor *Santa Anna* zelf is dit niet de eerste beproeving; want reeds in 1834 tot 1836 heeft hij gedurende twee jaren het bestuur uitgeoefend. Getuigen van zoo veelvuldige en snelle omwentelingen, zijn de Mexicaansche bestuurders niet zoo-lra tot de regering verheven of zij denken er aan, om zich een' zoo zacht mogelijk val voor te bereiden. Het presidentschap is voor hen slechts eene gelegenheid, om ten koste van den staat, dien zij besturen moeten, fortuin te maken. Niemand heeft zich met meer ijver daarmede bezig gehouden, dan *Santa Anna*. Hij heeft aanmerkelijke sommen bijeengegaaard door allerlei willekeurige handelingen en schandelijke speculatiën van allerlei aard. Om een denkbeeld te geven van de voordeelen, die hij uit de overeenkomsten des gouvernement's heeft getrokken, dient, dat hij tweemaal honderdduizend piasters ontvangen heeft voor het monopolie van den tabak, honderdduizend voor de vrijdommen aan Engelsche handelshuizen verleend, en tweemaal honderdduizend op het miljoen, bestemd tot den aankoop van wapenen in Europa.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Februarij.

Eergisteren begonnen in de Kamer der Gedeputeerden de be-
raadslagingen over de aanvraag om geheime fondsen; de zit-
ting van dien dag werd grootendeels gewijd aan woordenwis-
selingen over de ontneming der openbare functiën aan den
graaf de *Saint Priest* en den heer *Drouyn-de-Lhuys*, nadat
die beide gedeputeerden, bij de stemming over het adres, tegen
het ministerie gestemd hadden. De heer *Lherbette* tastte het
ministerie het eerst over deze aangelegenheid aan; de heer
Drouyn-de-Lhuys nam zelf deel aan die debatten, welke den
minister van buitenlandsche zaken aanleiding gaven, om zijn
gevoelen mede te deelen over de verplichtingen van de leden
der beide Kamers, die staatkundige functiën vervullen. Even
onafhankelijk als alle anderen, moeten zij echter, volgens
zijn gevoelen, door hun openlijk en officieel getrag, de nood-
zakelijke overeenstemming van de Regering of het Hooge Be-
stuur niet hinderlijk zijn.

Na deze bemaatslagingen spraken verscheidene leden over de geheime fondsen, zoowel voor als tegen de Regering. Gisteren werd dit weder voortgezet, zonder veel belangrijks op te leveren. De heer *Boudet* sloeg een amendement voor, en wilde het aangevraagde cijfer van één millioen met 25,000 francs verminderen.

Op het einde der zitting van gisteren kwam het tot een stemming, eerst over genoemd amendement, dat met 229 tegen 205 stemmen afgestemd werd, en daarna over het geheele ontwerp. Vele leden der oppositie handelden eveneens als bij de stemming over het adres en onthielden zich. Van de 258 leden, die er deel aan namen, verklaarden zich 217 vóór en 41 tegen het ontwerp.

— Men zegt, dat eerstdaags bij de Kamers een creliet van 44 miljoen frs. zal worden aangevraagd tot voltooiing van het Louvre.

— Drie geldwisselaars te Parijs betwisten elkander de belooning van 5000 £, uitgelooft door den bankier *Rogers* te Londen. Elk van hen beweert het eerst op het spoor der gevatte dieven te hebben geleid. Het zijn de hh. *Loyer*, *Boullangé* en *St. Paul*, van welke ieder die aardige fooi zou willen opsteken.

— De drukker en uitgever van een werkje, genoemd *het geslacht van Orleans*, dat de schandelijkste lasteringen tegen den Koning en bijna alle leden van het koninklijke gezin inhoudt, zijn dezer dagen tot eene vijfjarige gevangenisstraf en eene boete van 10,000 fr. veroordeeld.

— In den *Patriote Jurassien* wordt gemeld, dat in het gebergte de dalen met ruim 8 voeten sneeuw, welke door de wiinden van de bergtoppen gеваagd wordt, zijn bedekt. Allerevvegen hoort men van ongelukken, door sneeuwvallen veroorzaakt. Te Rodoret is de pastorie door een sneeuwval bedolven en hebben de predikant, zijne vrouw, hun kind en een bediende het leven er bij verloren. Te Meillabac liggen twee huizen onder de sneeuw; een soortgelijk ongeluk moet te Lachamps Raphael zijn gebeurd. In het dal Mijoux zijn verscheidene schuren bedolven. De van alle zijden ontvangene berigten maken melding van de hevige koude, en dat de meeste rivieren vastzitten.

— Uit Ste. Agrève (Ardèche) wordt geschreven: De verbazende hoeveelheid sneeuw, die de bergen bedekt, maakt de gemeenschap zeer moeilijk. Niettemin worden de bewoners der omstreken, uit hoofde van dringende zaken, tot moeilijke en gevaarvolle togtogten genoodzaakt. Dan verneemt men de ongelukken, welke rondom ons zijn voorgevallen. In de omstreken van Fay-le-Froid zijn verscheidene huizen onder de zwaarte der sneeuw ingestort en gansche families zijn verpletterd.

Bij deze ongelukken voegen zich nog andere. Woven doorloopen de dorpen en bezoeken de pachthoeven. Een meisje is bij Tence verscheurd. Twee kinderen zijn te Chambon op dezelfde wijze omgekomen. Een soortgelijk geval wordt uit St. Bonnet gemeld.

Wij spreken niet van de armen, die van honger en koude omgekomen zijn; het aantal, zegt men, is zeer aanzienlijk. menen verwacht treurige berichten, zoodra de gemeen-

schap weder mogelijk zal zijn.

Het aanzien des lands is treurig; het is een uitgestrekt lijkkeld van sneeuw, dat de ongelijkheid van den grond heeft vereffend. Overal luiden de klokken, om den reiziger de nabijheid van een dorp aan te kondigen en hem op zijnen moeijelijken togt te leiden. Zonder het geluid der klokken zou men zich in de steppen van Rusland en verre van iedere menschelijke woning verplaatst achten; de huizen zijn verborgen onder eene massa van ruim twee metres sneeuw. Hongersnood bedreigt hem, die niet vroegtijdig zijnen mondvoorraad in huis had.

Te Sainte Agnès is de ruwheid van het jaargetijde niet de eenige geesel, die de bevolking treft: de rotkoorts heeft er hevig gewoed, en is nog verre van af te nemen. Men vreesde een oogenblik voor eene dier epidemien, die de steden ontvolken. Eene panische vrees had zich van de inwoners meester gemaakt. Om hen weder op te beuren en de oorzaken dier ziekte op te sporen, heeft men een geneesheer van Tournon ontboden.

Het Spaansche ministerie heeft eenen stap gedaan, die te Madrid veel opzien heeft gemaakt. In weerwil dat het Gouvernement alle uitvallen tegen of over *Zurbano* had verboden, heeft het dagblad *el Espectador*, onder het opschrift *Zurbano*, een artikel geplaatst, waarin het bijzondere leven der ministers het voorwerp was der hevigste aanvallen. Het schandaal hierdoor veroorzaakt was zoo groot, dat al de leden van het kabinet in massa, ten deze hun ambtskarakter ter zijde stellende, als gewone burgers een proces wegens laster tegen genoemd dagblad hebben begonnen.

Van den 23sten. De commissie, benoemd tot onderzoek van het voorstel van den heer *Ducquier de Hauwanne*, heeft heden tot haren rapporteur benoemd den heer *de Sainte Aulaire*. Men verzekert, dat zij voorstelt, de geheime stemming als gewone handelwijze af te schaffen, en ze alleen als uitzondering te behouden, in geval 40 leden haar vragen.

Deze uitslag doet der Kamer cere aan. Het is geen voortbrengsel van partijgeest; de commissie is niet verdeeld geweest in meerderheid en oppositie; iedereen heeft slechts gezocht het beste middel te ontdekken, om aan het bedrog, het verraad en de onzedelijkheid, welke door de stembus wordt bedekt, te vermijden. Men hoopt, dat de Kamer in denzelfden geest zal handelen.

De markies *de Ferrière*, eerste secretaris der Chinese legatie, is gisteren te Parijs aangekomen met het te Whampoa door den heer *Lagrènde* en den Chineschen gevolmagtigde geteekend handelsverdrag.

Van den 24sten. Een telegrafisch bericht uit Madrid meldt, dat het geschil tusschen Zweden en Denemarken met Marokko geschikt is door de bemiddeling van Frankrijk en Engeland; dat de Keizer afziet van de schatting, en dat de Zweedsche en Deensche consuls den 14den naar Tanger zijn teruggekeerd.

Het laatste gemaskerde bal in den grooten schouwburg te Bologna ware schier met een akelig toneel geëindigd. Danks na het feest vond men onder den vloer der zaal eene met buskruid gevulde en op eenige pakjes lucifers geplaatste kist, derwijze geschikt, dat de drukking of wrijving van den vloer, ten gevolge van de beweging der dansers, de ontloffing moest te weeg brengen. Het toeval heeft het kelsehe plan der booswichten doen mislukken, wier oogmerk was, om van de verwarring, die op de losbarsting zou volgen, gebruik te maken om te stelen. Ten gevolge van de inrigting der schouwburgen in Italië, vormen de loges onderscheidene kleine vertrekken, alwaar bij gelegenheid van gemaskerde bals prachtige soupés worden gegeven, op welke avonden alsdan een ieder zijn kostbaarste zilverwerk ten toon spreidt, zoodat de aangeggers der helsehe machine goed gerekend hadden om eene rime inzameling te maken. De politie heeft vele gevangennemingen bewerkstelligd, zonder nog de schuldigen te hebben gevonden.

De *Revue de Paris* behelst het volgende: „Sedert den 1 Januarij zijn te Parijs en in de departementen negen doovonnissen voltrokken. Al deze ongelukkigen, die onder het zwaard der wet voor hunne misdaden hebben moeten boeten, waren, met uitzondering van een, die door luiheid ten val was gekomen, tot moord en diefstal aangezet door het gemis van genoegzame middelen om aan hunne ongeregelde hartstogten en schandelijke ongebondenheid te voldoen. Zij hebben allen op de vermanende stem hunner biechtvaders erkend, dat zij nooit eenige zedelijke of godsdienstige opleiding hadden genoten en geen anderen gids op den levensweg hadden gehad, dan hunne onstuimige hartstogten. Die feiten zijn treurig. Zij bewijzen de volstrekte noodzakelijkheid van meerdere zorg voor de zedelijke opvoeding der jeugd.”

Alhier van het Vasteland van Indië ontvangen berichten, tot den 1 Januarij, behelzen treurige bijzonderheden omtrent de verwoestingen, in Turkanië, Bukhara en andere naburige landstrekken, door eene allerkwadaardigste pestziekte aangerigt, die inzonderheid de ongelukkige stad Kaboul op de vreeslijkste wijze teistert. De ziekte, welke zich den 14 October het eerst openbaarde, maakte reeds dienzelfden dag meer dan honderd slagtoffers; gedurende de eerstvolgende dagen steeg de sterfte tot die van driehonderd menschen, en den 28sten was het getal der levenden niet meer voldoende om dat der dooden te begraven. *Dost Mohamed* en zijne zonen waren zoo lang mogelijk in de hoofdstad gebleven, om, door hunne tegenwoordigheid, gunstig op den geest der bevolking te werken, maar, nadat ook onder hunne naaste betrekkingen smartelijke sterfgevallen hadden plaats gehad, hebben ook zij de wijk voor de ziekte genomen.

BELGIË.

BRUSSEL, 23 Februarij.

De heer *Rochussen* is gisteren naar Nederland vertrokken; hij zal 10 of 12 dagen afwezig blijven; zijn vertrek naar Batavia is nog niet vastgesteld.

In verscheidene steden en gemeenten worden petitiën opgemaakt tegen het voorstel van den heer *E. de Burdine*, om, in 't voordeel der grondbezitters, den invoer van vreemd graan meer en meer te bemoeijelijken.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 24 Februarij.

Bij besluit van den 20 Februarij jl., no. 77, heeft Z. M., onder anderen, benoemd: in het dijkkrigt van Oostervierd, tot dijkkriger in het Katuister Eed *A. D. Bos*, in plaats van *J. Perdoh*, overleden; tot dijkkriger in het Nijenklooster Eed *J. S. van der Zwaag*, in plaats van *P. Berrelhamp*, aan wien, ten gevolge van zijn bedanken, ontslag is verleend.

Door Z. M. is, bij besluit van den 13 Februarij 1845, no. 67, en den 14 Februarij 1845, no. 84, vergund, het bestaan van Christelijke afgescheidene gemeenten te Ingen, Ommen en Lienden (Gelderland), en te Ulrum, bestuurd, die te Ingen volgens het reglement van Utrecht en die te Ulrum volgens het reglement van Groningen.

Het gerucht, gisteren door de *Nieuwe Rotterdamse Courant* medegedeeld, als zou de heer *M. Hoffman*, ter vervanging van den heer *Rochussen*, tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister, of, zoo als het in dat bericht wordt uitgedrukt, tot ambassadeur in België benoemd zijn, is alszins ongegrond.

Van den 25sten. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden is door de centrale afdeeling verslag gedaan, nopens het voorstel tot herziening van het reglement van orde; wordt besloten, de beraadslagingen te houden op overmorgen.

Zijn ingekomen onderscheidene verzoekschriften, onder anderen, betrekkelijk: 1) Het voorstel tot herziening van de Grondwet; 2) het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer; 3) de voordragt nopens de geneeskunde, enz. Al deze adressen worden verzonden aan de daartoe bestemde commissie.

Dit is ook het geval met een ontvangen adres van den heer *G. C. Bosch Ruitz* en verdere Amsterdamse belanghebbenden, meer dan 40 in getal, daarbij aandringend op de noodzakelijkheid der grondwetige tusschenkomst van de Staten Generaal in de aangelegenheden der kolonie Suriname, en betogende de ongrondwettigheid der

door den minister van koloniën gecontrasigneerde besluiten van den 6 November 1844, ten aanzien dier kolonie genomen; zijnde dit adres vergezeld van twee folianten als bijlagen, bevattende Staatsstukken door de Regering van Groot-Britanje aan het Parlement medegedeeld enz.

De commissie tot de verzoekschriften heeft, bij monde van de heeren *Wichers* en *Strens*, verslag gedaan op een groot aantal in hare handen gestelde adressen over verscheidene onderwerpen. Bij een derzelve wordt op het behoud van de lijfstraffen aangedrongen. Door den heer *Tienstra*, te Ulrum, in Groningen, wordt verzoekt, dat er maatregelen worden genomen tot afschaffing der slavernij in onze koloniën. Bij een adres van 115 kooplieden te Amsterdam wordt de behoefte aan een vrijgevig handelsstelsel en het ontslaan van den handel van alle noodloze beperkingen betoogd. Al deze petitiën zijn ter griffie nedergelegd.

De voorzitter geeft kennis, dat door de afdeelingen tot rapporteurs voor het ontwerp nopens den doorvoer gekozen zijn de heeren *Uytwerf Sterling*, *Hoffmann*, *Faber van Riemsdijk*, *de Monchy* en *Boreel*.

Daarna wordt de vergadering gescheiden.

AMSTERDAM, 25 Februarij.

Naar men verneemt, zal nog in den loop van deze week aan het bolwerk Schinkel, bezijden de Leidschepoort alhier, een aanvang worden gemaakt met het plaatsen eener schutting tot afsluiting van het, tot den opbouw eener nieuwe gevangenis bestemde, terrein. De daarop staande molengebouwen zijn, zoo men wijders verneemt, door het Gouvernement aangekocht, om te worden weggeruimd. Ook met deze voorbereidende werkzaamheid zal spoedig een begin worden gemaakt, zoodat men in dat gedeelte der stad eene groote bedrijvigheid te wachten heeft.

VOORBURG, 23 Februarij.

Andermaal heeft men hier offers aan het ijs gebragt. Om drie uren verspreidde zich de mare door het dorp, dat twee broeders, beide in de kracht van hun leven, verdronken waren. Niet lang daarna vernam men met zekerheid, dat zij, met nog een' derden persoon, niet verre van Voorschoten, in de Vliet door het ijs gevallen waren, van welke slechts de derde persoon tot het leven konde worden terug gebragt. De beide broeders hadden reeds het leven afgelegd tot innige smart van hunne dierbare betrekkingen en tot een waarschuwend voorbeeld voor ieder, die zich te ligtzinnig op het ijs mogt wagen.

VLISSINGEN, 23 Februarij.

Heden zijn 125 manschappen van het 7de regiment infanterie met eene stoomboot van hier naar Zierikzee vertrokken, alwaar in de laatste dagen de rust verstoord is door een' steeds aangroeienden hoop lieden, welke, onder het zingen van liedjes en het aanheffen van kreten tegen het verkoopen van goederen van nalatige belastingsschuldigen, door de stad trokken en bij eenige overheidspersonen de glazen insloegen. Verscheidene der onruststokers zijn in hechtenis gesteld, en de zaak wordt geregelijk vervolgd.

MIDDELBURG, 24 Februarij.

Te Zierikzee hebben in de afgeloopene week eenige volksbewegingen plaats gehad, waartoe executien ter zake van belastingen aanleiding schijnen te hebben gegeven. Dientengevolge is door heeren burgemeester en wethouders eene publicatie gedaan, van den volgende inhoud:

„Burgemeester en Wethouders der Stad Zierikzee, met verwondering en leedwezen gezien hebbende, dat een gedeelte der anders rustige burgerij, zich gedurende twee avonden verniet heeft, bij honderden zaam te scholen, den stilten voorbijganger te dringen en onder het zingen van beleedigende liederen, de glazen van eenige huizen in te werpen; „Gelet dat deze verregaande ongeregeldeheden, zelfs niet op de krachtvolle aanmaningen der politie, hebben kunnen gestuit worden, en alzoo meerdere in dezen worden vereischt; „Gezien het reglement van politie, voor deze stad gearresteerd, en de algemeene strafwetten.

„Vermanen door deze bekendmaking de ingezetenen dezer stad tot rust en orde.

„Verbieden nadrukkelijk de zamenscholingen van het volk en de baldadige handelwijze, welke zich hetzelfde nu tweemaal veroorloofd heeft, en brengen ter kennis van een' ieder, die het kan aangaan, dat de regering van de vereenigde poging der welgezinde burgerij verwachten durft, de afkeuring van die ongeregeldeheden, welke zich een deel derzelve heeft aangematigd, en dat door dezelve alle maatregelen genomen zijn om diegenen, welke, ondanks deze vermaning, zich aan ongeregeldeheden of straatschenderij zouden schuldig maken, te doen vatten en tot vervolging aan den bevoegden regter over te leveren.

„En worden alzoo ouders, voogden, meesters, bazen en ieder, die op anderen invloed heeft, aangemaand om te zorgen, dat hunne kinderen, pupillen, knechts en dienstboden aan deze zamenscholingen geen deel nemen.

„Aldus gedaan en afgekondigd ten raadhuize der stad Zierikzee, dezen 21 Februarij 1845.

„Burgemeester en Wethouders voornoemd:

„DE CRANE, vt.

„Ter ordonnantie:

W. J. P. KROEF, secretaris.”

Naar wij vernemen, hebben er eenige gevangennemingen plaats gehad en is de rust aldaar thans geheel hersteld. Een detachement van het 7de regiment infanterie, onder bevel van den majoor *Oudemans*, is gisteren, met de stoomboot *de Schelde*, van Vlissingen te Zierikzee aangekomen, om, in geval van noodzakelijkheid, krachtadig verdere ongeregeldeheden tegen te gaan.

ROTTERDAM, 26 Februarij.

Van goederhand verneemt men, dat bij onderscheidene Israëlitische ingezetenen te dezer stede het voornemen zou bestaan, een eerbiedig verzoekschrift bij de Tweede Kamer der Staten Generaal in te dienen, waarbij Hun Ed. Mogs. welwillende zorgen zouden worden ingeroepen, om, van nu voortaan, van het fonds van bijna f 30,000, op de concept-staatsbegrooting ten behoeve der Israëlitische eeredienst uitgetrokken, in de eerste en hoofdzakelijkste plaats, een toereikend gedeelte af te zonderen, deels tot voldoende jaarwedden aan de Joodsche geestelijkheid, en anderdeels tot pensioenen aan de weduwen van rabbijnen. In zoodanig geval hielden, meenen de adressanten, de gemeenten op, den geheelen last der eeredienst te dragen, en konden, onder het genot der bovenvermelde, aanzienlijke onderstandsgelden, de leeken, opzigtelijk hunne hoogst bezwarende kerkelijke lasten, de sedert lang gewenschte verligting erlangen.

De *Arnhemse Courant* behelst het volgend bericht uit Doosborgh, van den 24 dezer: Als eene zeldzaamheid van hoogen ouderdom verdient vermeld te worden, dat op gisteren alhier de nestor der provincie, en waarschijnlijk des geheelen koninkrijks, *Henrius Kuiper*, in den ouderdom van ruim 110 jaren, is overleden. Hij trad, 46 jaren oud zijnde, in den echt met *Joanna Hendriksen*, eene jonge dochter van 22 jaren; uit dit huwelijk sproten tien kinderen, zijnde negen zoons en eene dochter, van welke hij er zeven overleefde. Vierenzestig jaren heeft hij in den genoeglijksten echt doorgebragt, en zijne weduwe telt thans 86 jaren. Reeds 100 jaren oud zijnde werkte hij nog op het veld, en toen bij den ouderdom van 103 jaren had bereikt deed hij met zijne vrouw nog eene wandeling van drie en een half uur gaans, van Terborg, waar hij een zijner zonen bezocht had, naar hier. Bij gelegenheid van het bezoek van Z. M. den Koning te dezer stede heeft hij ook de eer genoten ter audientie te worden toegelaten. Hij bleef tot aan zijn overlijden in het genot aller zintuigen, behalve des gehoors, en was altijd wel tevreden, vrolijk en opgeruimd, en is ook alzoo de eeuwigheid ingegaan.

Men leest in de *Nieuwe Rotterdamse Courant*, dat uit Marseille het bericht ontvangen is wegens het volkomen bewezen zijn, dat het schip *de Vrouw Johanna* genomen werd 15 mijlen van de kust af, met volle zeilen, koers zettende naar zijne bestemming; dat zijne papieren in eene volmaakte orde zijn bevonden, en dat men er thans niet meer aan twijfelt, dat de schipper niet alleen met zijne geheele lading zal kunnen vertrekken, maar dat hij volle schadevergoeding

zal ontvangen, en de hoop, aan de Nederlandsche vlag aan gedaan, op eene schitterende wijze hersteld zal worden. Het is ons eene aangename taak, op deze wijze de lastering kunnen logenstraffen, waarmede men zich niet ontzien heeft te pogen den goeden naam van Nederlandsche zeelieden te bezoedelen.

In de *Nieuwe Rotterd. Cour.* van den 26 dezer leemen, onder het hoofdartikel *de Grondwetsherziening*, onder anderen, het volgende:

„Eene zeer groote meerderheid der leden van de Tweede Kamer heeft steeds en gedurig op de noodzakelijkheid der grondwetsherziening aangedrongen, of het te pas kwam niet; men schermd er mede in de redevoeringen, die men in de openlijke zittingen hield; het was een gemakkelij middel, om zich populair te maken; men speelde er mede even als voor 1839 met den wensch tot het ophouden van het Status quo. Thans zal men zich moeten verklaren of het zal moeten blijken, wie of het werkelijk met de goedaak meende, en wie of zich slechts met een masker bedekten, om of het volk te verblinden, of de grondwetsherziening als het zwaard van Damocles over het hoofd der Regering te hangen, om haar concessien voor zich of d'zijnen af te persen.”

Ook de Eerste Kamer heeft in 1843 eenen grooten misl begaan, door zich toen te vereenigen met eenen sterker wensch der Tweede Kamer, dan deze in 1844 uitgedrukt heeft.

De heer *THORBECKE* met zijn staart plaatst de wetgevende vergadering voor het oog van het publiek in een moeilijke houding: de meerderheid in beide Kamers in een veel moeilijker, dan, wij zeggen niet de H. H. van HALL en SCHIMMELPENNING, groote voorstanders van grondwetsherziening, vóór of toen zij aan het ministerie kwamen, maar dan den minister van justitie en den Koning, die zich gelijk zijn gebleven, meer gelijk, tot nu toe, de Leidsche hoogleraar. Deze toch is meer dan eens in belangrijke onderwerpen tot geheel andere overtuiging gekomen. Hij zal dus ook, naar alle waarschijnlijkheid, verder voortgezet onderzoek, nog wel eens van gevoelen veranderen.

In de *Prov. Friesche Courant* van den 27 dezer leemen het volgende artikel:

FRIEZEN!

Er is gewis geene provincie in ons vaderland, die hoer oeping beter begrijpt, dan Overijssel. Er is daar een geest, het midden houdende tusschen Duitschland en Holland. Er is een geest van onderneming, strevende naar iets nieuws, iets groots, iets ongewoons; maar tevens een geest van berekening, van nauwkeurig wikkelen en wegen, wat ondernemen kan worden en wat men niet eens moet wagen. Ik werd voor 5 jaren door een' vriend te Zwolle ingeleid bij eene lieve familie, waarvan de zoon een der agenten van de toen kortelings opgerigte Rijn- en IJssel-stoomboot-maatschappij was. Hij sprak van de groote voordeelen, welke de beide steden Kampen en Deventer en ook Zwolle daarvan reeds begonnen te trekken, en van de voordeelige uitzigten der maatschappij, niettegenstaande de voorspellingen, die van alle kanten gehoord werden, dat zij niet zou kunnen bestaan. Ik zeide, dat een zoo kostbare onderneming met dat al vrij gewaagd gewas was; maar ontving ten antwoord: Onze lieden hier weten wel wat zij doen, zij ondernemen alles, maar zij moeten eerst wel verzekerd zijn, vaste waarborgen hebben van voordeel. — Dit woord van den verdienstelijken jongman is mij later, bij het lezen van nieuwe ondernemingen in de couranten menigmaal weder voor den grest gekomen. En thans vooral, bij de aanhoudend meer en meer zich openbarende plannen van Overijssel, herinner mij dat gezegde zeer levendig. Die plannen toch zijn geene andere, dan om door Zwolle en Kampen tot zeehaven Deventer tot eene Rijnhaven, Almelo tot een kruispunt van ijzeren spoorwegen te verheffen, den groothandel van de noordel. prov. en een gedeelte van Gelderland, benevens een groot deel van Hannover en de Pruis. prov. Westfalen en Overijssel zamen te trekken. Gij behoeft niet te denken, Friezen, dat ik u iets te veel zeg. Een enkele blik op eene goede kaart van Noord-Nederland en noordwestelijk Duitschland te zamen genomen, waar men de gereed zijnde of ontworpen ijzeren spoorwegen op zien kan, moet u van de waarheid der zaak overtuigen. Die blik zal u tevens overtuigen, dat voor eenige andere Noord-Nederlandsche provincie, indien zij het zou willen, onmogelijk is, dit te keeren. Die blik zal u ook overtuigen van de onbegrijpelijke daerzaak, dat vier steden eener provincie, die op verre zulk eene groote en rijke bevolking niet telt als Fryslân, 8 millioenen aan de Osnabrucker spoorweg-maatschappij gewaarborgd hebben. (?) Die blik heeft reeds eenige weinige maanden het departement Assen en maatschappij tot Nut van 't Algemeen bewogen tot uitloven eener prijsvraag, op welke wijze Drenthe best met de aanhoudend naderende spoorwegen op het gematigd verbonden kan worden. Die blik heeft de Kamer van koophandel te Groningen wakker gemaakt, en ook daaraan sluit men, bij de ondernemingen van Overijssel niet stilzitten. (?) Wat zal hiervan het gevolg worden? — Geen ander, dan dat Friesland, indien het niet bij tijds zich bij buurlanden aansluit, van de eigenlijke voordeelen dezer komende handelswegen zal verstoken blijven, totdat het laatste, ziende, dat het alleen staat, in zijne verlegenheid, eigene rekening een' allerkostbaarsten, misschien zeer ondoeltigen spoorweg aanleggen zal en daardoor niets anders worden, dan een met aanhoudend pompen boven water gehouden lek schip. Doch hoe zullen wij dit voorkomen? Friezen! niet anders, dan door eene innige verbodering van uwen handel met dien van Groningen en Drenthe, om dan uwer één belang van 500,000 zielen met dat van Overijssel en Hannover zamen te smelten. Nu is het nog daartoe de rechte tijd. Wordt het later, dan zal het u ontzaglijke opofferingen bij veel mindere voordeelen aanbrengen.

Op verzoek wordt het volgende bericht uit de *Prov. Friesche Courant* overgenomen:

Het Algemeen Friesch Begravenisfonds

Onder de gelukkige denkbeelden, die tot hoogstnuttige inrigtingen, in de provincie onzer inwoning, aanleiding gegeven hebben, behoort men ook te rangschikken de gedachte der heeren *J. S. Spoelstra*, controleur-hoofdamtbeu, en *J. Oosterhoff*, Wz., secretaris, bij het collegie van zettters, briden te Leeuwarden, onder bijzonder toezigt van de edel achtbare heeren burgemeester en wethouders der stad Leeuwarden, op te richten een ALGEMEEN FRIESCH BEGRAVENISFONDS, gevestigd te Leeuwarden.

Reeds meermalen is door de verschillende dagbladen van Nederland aangehouden, hoe dergelijke bijzondere ondernemingen, zonder waarborg gevormd, dikwijls den deelnemers weinig nuts, maar den administrateurs groot deel aanbrengen; wij zullen ons van alle bijzonderheden onthouden; waar daden en ondervinding luide spreken, zijn geene woorden noodig. Wij vinden in tegendeel in hier bedoelde fonds vele voordeelen voor de deelnemers, een' genoegzamen waarborg voor doelmatig beheer der zaken. Een kort uittreksel uit het Reglement zal de gegrondheid onzer aanprijzing doen uitkomen. — Ieder, die boven de zes en beneden de tachtig jaren oud is, kan lid worden in eenen der vier bepaalde rangen. — In den eersten betaalt men naar den ouderdom wekelijks van 4 tot 25 cents, in den tweeden van 3 tot 20; in den derden van 2½ tot 15 en in den vierden van 1½ tot 10 cents; en ontvangt daarvoor bij het overlijden van iemand beneden de twaalf jaren eene uitkeering van vijftig, veertig, of twintig guldens; is de gestorvene tusschen de twintig en achttien jaren oud, tachtig, vijftenzestig, vijftig of veertig endertig, en is hij ouder dan achttien jaren, vijftentwintig, honderd, vijftenzestig of vijftig guldens. De contributie wordt, zonder opklimming, betaald naar

62 » 4,05 Zw. Voer 38 » 1,95 Boter | Ton f
 Tarwe stil. — Rogge prijshoudende. — Boekweit minder begeerd. —
 Voer aan pellerijen prijshoudende. — Dikke Haver in een doen;
 Voer iets trager. — Koolzaad niet in omgegaan.
ROTTERDAM den 24 Februarij *Granen* zijn in de laatste acht
 dagen in de vorige gesteldheid gebleven en hebben zich de verkoopen
 soort tot het volgende bepaald: 129, 130 & jarige boven. Tarwe
 f 248, f 255; 125 & oude witb. Poolse f 240; 134 & o. dito dito

Hoewel deze eene reden reeds genoeg is, om het groote nut te doen zien, hetwelk er voor Groningen in de nu voorgestelde Stoombootdienst gelegen is, daar dezelve mis-

PROGRAMMA.

1. OUVERTURE van de Opera *Buryanthe*, van C. M. von WEBER.
2. HALLELUJA, van PFEFFEL, Muzijk van RINK.
3. FANTAISIE CAPRICE voor de Viool, van VIEUXTEMPS.
4. KOOR uit de *Schepping*, van HAYDN.
5. OUVERTURE van de Opera *Guillaume Tell*, van ROSSINI.

---

6. OUVERTURE van de Opera *la Vestale*, van SPONTINI.
7. KOOR, van RINK.
8. ANDANTE en RONDO voor de Klarinet, van C. M. von WEBER.
9. HALLELUJA, Koor uit HÄNDELS *Messias*.
10. OUVERTURE van de Opera *la Muette de Portici* van AUER.

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst, onder den naam PICTURA, op DINGSDAG, den 4 Maart 1845, des avonds te 7 uren, in het LOKAAL aan de Groote Markt. — VOORLEZING. — KUNSTBESCHOUWING.

Namens het Bestuur:
H. THODENS, Secretaris.

GEBOORTE-, HUWELIJS- EN STERFBERIGTEN.

. Heden beviel van een' dooden ZONN D. F. VAN BOLHUIS, Echtgenoot van

N. A. DEJONCKHEE,
Bleeker.

GRONINGEN den 25 Februarij 1845.

. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER JANTJE K. SONIUS, Echtgenoot van

C. BLAUPOT.

GRONINGEN den 26 Februarij 1845.

. Heden beviel van eene DOCHTER IMMINA SMEDES, geliefde Echtgenoot van

Dr. J. SINNINGHE DAMSTÉ, Pz.

BELLINGWOLDE den 26 Februarij 1845.

. Getrouwd:

C. S. OPPENHEIM
en

B. I. DE JONGH.

GRONINGEN den 27 Februarij 1845.

. Op den 18 Februarij 1845 overleed te 's Gravenhage, in den ouderdom van ruim tachtig jaren, de Hoog Welgeborene Vrouwe Baronnesse Douairière RENGERS, geboren Graviene VAN LIMBURG STIRUM.

. GRONINGEN den 20 Februarij 1845. Na eene kortstondige, doch hevige ziekte overleed heden, in den ouderdom van bijna 47 jaren, de WelEerwaarde Zeer Geleerde Heer HENRI THEODORE ROSKES, Predikant bij de Nederduitsche Hervormde Gemeente te dezer Stede.

. GRONINGEN den 21 Februarij 1845. Heden ontsliep zeer zacht en kalm, in den ouderdom van ruim 73 jaren, Mevr. JOHANNA SOPHIA GEZINA SCHROEDER, Wedw. wijlen den Heer FRANS FRIEDRICH CHRISTIAN STRINMETZ.

C. TH. J. STEINMETZ.

. Heden overleed alhier, tot bittere droefheid harer Kinderen en verdere Betrekkingen, Meijfvrouw HILLEGONDA CATHARINA SIERTSEMA, Wedw. van den Heer JON. SIJPKENS, in den ouderdom van bijna 66 jaren.

GRONINGEN den 25 Februarij 1845.

H. SIJPKENS.

Uit aller naam.

Algemeene kennisgeving.

Op verzoek van de Overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

. Heden overleed, na eene hevige ziekte van zes dagen, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder ANNA WICHERS, Weduwe van wijlen den Koopman S. H. BLOUW, in den ouderdom van ruim 70 jaren.

Diep bedroefd over dit voor ons zoo smartelijk verlies, geven wij hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN den 26 Februarij 1845.

P. BLOUW.

Mede namens mijne Broeders en Zusters.

N.B. Op begeerte van de Overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

De AFFAIRE in SNUIF en SIGAREN zal op denzelfden voet, onder de oude FIRMA, worden voortgezet.

. Heden overleed, tot onze innige smart, na eene langdurige ziekte, ons op een na jongste Dochtertje GEERTUIDA, in den ouderdom van omstreeks drie jaren.

GRONINGEN den 26 Februarij 1845.

H. O. HAGBOLT.

C. W. HAGBOLT, geb. MEULMAN.

. Heden morgen overleed mijne dierbare Echtgenoot AAGTJE TONKENS VAN DELDEN, in den ouderdom van 43 jaren en bijna 9 maanden, na eene echtvereniging van omstreeks 24 jaren. — Diep treft mij dit verlies met mijne vijf Kinderen, doch de hoop op een zalig wederzien lenigt onze droefheid.

NIEUW BEERTA den 26 Februarij 1845.

H. A. HEMMINGA.

BOEKVERKOOPING IN HET REVENTER, op MAANDAG, den 10 Maart en volgende dagen, voor alle vakken van GELEERDHEID, alsmede REIZEN, ROMANS en GEDICHTEN, twee beste VIOLEN, BOEK-BINDERSGEREEDSCHAPPEN, ENZ. DE CATALOGUS is den 1 Maart te bekomen bij den Boekverkooper J. J. DOESBURG.

. De Boekhandelaar A. E. C. VAN SOMEREN, te Zutphen, heeft uitgegeven en alom verzonden:

ONDERWIJSBOEKJE, betreffende de VERSCHILPUNTEN der PROTESTANTSCHEN en ROOMSCH-KATHOLIJKE KERK, getoetst aan den BIJBEL. Prijs f 0—20.

Bijzonder zij de attentie van alle Predikanten en Onderwijzers in de Protestantsche Godsdienst op dit boekje gevestigd, dat, in den gemakkelijksten vorm van vragen en antwoorden, een duidelijk en zakelijk overzicht geeft van de verschilpunten in de leer der genoemde Kerkgenootschappen, en zulks te meer in den tegenwoordigen tijd, die een katechetisch Onderwijs ten dezen opzichte allezins noodzakelijk maakt.

. Bij H. HOVEKER, te Amsterdam, is gedrukt en te bekomen:

LEERREDENEN, uitgegeven door S. S. TROMP, Predikant bij de Hervormde Gemeente te Britzum; XVI & 336 Bladz. in gr. 8vo, velijn papier, prijs f 2.

LEERREDE over Hebrëen II, vs. 4, door S. S. TROMP, V. D. M. te Britzum, uitgesproken toen Z. Eerw. voor de laatste maal (gelijk daarna gelieken is) van den Predikstoel tot de Gemeente sprak, den 22 Nov. 1840, uitgegeven met eene VOORREDE tot afscheid van haar, als haren Herder en Leeraar, den 22 Nov. 1843; 50 Bladz. in gr. 8vo, velijn papier, prijs 30 Cents.

. Door den Boekhandelaar F. BOEKKE, te Dordrecht, is uitgegeven en alom verzonden:

IDA NOSTEN, 1672—1673. (Verhaal door den Schrijver van den Minderbroeder of het Kasteel Vredenburg), met gegraveerde Titel en Vignet, 2 Dln. kompl., f 6—90.

Van laatstgemeld Werk zijn nog weinige complete Exemplaren te bekomen voor f 7—40.

. De Boekhandelaar J. A. A. VAN DEN BERGH, te 's Gravenhage, geeft uit en heeft alom verzonden: de 2de AFLEVERING van het VIJFDE DEEL van

DE SPEKTATOR,

Kritisch Tijdschrift voor Letterkunde, Beeldende kunst, Muziek, Tooneelspeelkunst, enz.

De Uitgever acht het noodig, de verschillende Voorwerpen, die de SPEKTATOR in beschouwing neemt, hier met nadruk te specificeren, daar de uitbreiding, welke de Reclaktie sinds eenigen tijd aan haren werkring gegeven heeft, de algemeene belangrijkheid van het Tijdschrift zeker in groote mate verhoogt.

De prijs der maandelijkse Aflevering, van 40 kompres gedrukte gr. 8o. bladz., is 10 Cts. Bestellingen bij alle solide Boekhandelaren. De partikuliere Korrespondenten zijn: te Amsterdam, J. H. & G. VAN HETEREN en J. TJASINK; te Rotterdam, H. NIJGH; te Leiden, GEBHARD & C.

Door J. OOMKENS zijn vroeger uitgegeven, bij J. OOMKENS, J. ZOON, en verder alom verkrijgbaar gesteld nog eenige weinige exemplaren van:

I. AFBEELDING van wijlen den WelEerw. Zeer Gel. Heer H. T. ROSKES, ... f 0—40.

II. Dezelve, Profdruk, ... f 0—55.

III. H. T. ROSKES, INTREE-REDE te Groningen en INWIJDINGS-REDE te Uithoorn, met aantekeningen en bijlagen, benevens niptet en plaat.

. Bij R. J. SCHIEFFER, J. ZOON, zijn nog eenige Exemplaren te bekomen van:

Dr. H. T. ROSKES, ZESTAL LEERREDENEN BIJ BIJZONDERE GELEGENHEDEN. Tweede Druk, Postformaat, à f 1—20.

CHRISTELIJK VOLKSBLAD, of PROEVE EENER VERKLAR. OMSCHRIJV. V. D. ALGEM. BRIEF VAN JACOBUS, à 30 Cts.

PROEVE VAN DEN GEEST, DIE IN DE MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN is HEERSCHENDE, à 60 Cts.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der GEMEENTE WINSCHOTEN zullen, op Maandag, den 3 Maart 1845, des namiddags te 4 uren, ten Huize van den Logementhouder F. H. WISSEMAN, onder nadere goedkeuring, publiek aanbesteden:

Het bouwen van een nieuw GEBOUW voor de AKRONDISSEMENTS-REGTBANK en het KANTONGEREGET te WINSCHOTEN, met de LEVERING van al de daarbij benodigde MATERIALEN.

Het Bestek en de Teekening zullen ter lezing en inzage liggen ter SECRETARIJ der Gemeente, en voorts het Bestek alléén, te Winschoten, ten Huize van F. H. WISSEMAN, E. VAN DIJK, J. H. DIJKSTERHUIS, A. J. RUIBINGH en A. S. NIES; te Groningen, bij VAN DER LAAN, de Weduwe BONTKOE en in de Pool; te Appingedam, ten Huize van de Weduwe T. STEENHUIS; te Delfzijl, bij HAZENHOEK; te Windeveer, bij M. M. MARTENS; te Ouderendam, bij PEPPING; te Zuidbroek, bij MONKHORST; te Veendam, bij EVERTS en BAKKER; te Wildervank, in het GEMEENTEHUIS; te Hoogezand, in het REGTHUIS; te Sappeneer, bij de Erven VAN CALCAR; te Oude Pekela, bij de Weduwe H. SCHETSBERG; te Nieuwe Pekela, bij H. PIJBS; te Bellingwolde, bij H. G. SIBBENS; te Beerta, bij B. CRAKER, Bzn., en te Nieuwe Schans, bij SMT.

Het Bestek is verkrijgbaar bij den Boekdrukker JOH. HUISINGH, te Winschoten.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Provincialen Opziener van den Waterstaat, W. L. HASSELBACH, te Groningen; zullende op den dag van uitbesteding, van 's morgens te tien uren af, op de plaats zelve de noodige aanwijzingen worden gedaan.

WINSCHOTEN den 17 Februarij 1845.

Burgemeester en Wethouders voord.:
H. J. ENGELKENS.

Op last van dezelve:
A. GROENIER, Secretaris.

De HOUDERS DER BANK VAN LEENING te GRONINGEN adverteren, dat alle PANDEN, welke bij hen in de maanden NOVEMBER en DECEMBER 1843 en JANUARIJ 1844 zijn verzet, en geteekend met de letters N, O en P, moeten worden afgerent of gelost, en wel letter N van den 17 tot den 21 Februarij, letter O van den 24 tot den 28 Februarij, en letter P van den 3 tot den 7 Maart 1845; zullende, bij gebreke van dien, anders finaal worden verkocht.

ALGEMEEN

FRIESCH BEGRAVENISFONDS.

DIRECTIE van het ALGEMEEN FRIESCH BEGRAVENISFONDS, onder de zinspreuk: MEMENTO MORI, gevestigd te Leeuwarden, — over hetwelk Heeren BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad, na het REGLEMENT te hebben goedgekeurd, zich wel met het SPECIALE TOEZICHT hebben gelieven te belasten, en waarop, in weerwil van de menigvuldige aldaar vroeger bestaande HOLLANDSCHE FONDSEN van bijna gelijken aard, binnen eenige weinige weken niet minder dan 1700 Leden, bijkans allen binnen Leeuwarden, hebben ingeschreven, van welke een voornaam deel uit die Hollandse Fondsen zijn overgekomen, — adverteren, dat zij, hun Fonds mede in de Provincie Groningen wenshende uit te breiden, tot hunne AGENTEN hebben benoemd: te Groningen, den Heer H. SCHOLTENS, Rijks Ambtenaar bij de Verificatie der Comptabiliteit van 's Rijks belastingen, (Hofstraat, lett. B no. 74), en te Appingedam, den Heer R. BOLHUIS, Ontvanger van 's Rijks Middelen aldaar.

LEEUWARDEN den 28 Februarij 1845.

J. OOSTERHOFF, Wz.

J. S. SPOELSTRA.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De DIRECTIE maakt bekend, dat de VOORJAARS-KOFFIJVEILINGEN der Maatschappij van 1845 zullen gehouden worden op de dagen en plaatsen, en bestaan uit de hoeveelheden, hieronder gemeld.

Te Amsterdam, op DONDERDAG, den 13 Maart 1845: 192,237 Balen JAVA KOFFIJ, liggende aldaar.

28,678 „ „ DITO „ te Dordrecht.

Te Rotterdam, op MAANDAG, den 17 Maart 1845: 150,203 Balen JAVA KOFFIJ, liggende aldaar.

21,858 „ „ DITO „ te Middelburg.

De DIRECTIE maakt tevens bekend, dat de ordinaire soorten, onder die hoeveelheden begrepen, niet beneden 22 cents zullen worden losgelaten, en de afwijkende sorteringen niet dan in verhouding tot dien prijs van 22 cents; terwijl, hetgene mogt worden opgehouden, niet anders dan met eene verhooging van minstens 1 cent, boven dien opgehouden prijs, verkrijgbaar zal zijn; echter bij geene mindere partij, dan 2500 Balen. Deze zelfde bepaling zal ook geldig zijn voor de 148,700 Balen, opgehouden in de Naajaars-veilingen van 1844, welke thans niet zijn aangeslagen geworden.

Voorts geeft de Directie de verzekering, dat zij, vóór hare gewone Naajaars-veilingen van 1845, geene andere Koffij, dan de bovengemelde partijen zal aan de Markt brengen.

De Monsters zullen op WOENSDAG, den 12 Februarij e.k., verkrijgbaar zijn; terwijl de Notitiën met de Veilconditiën in tijds zullen worden uitgegeven.

AMSTERDAM den 22 Januarij 1845.

VAN DER OUDERMEULEN, President.

T. SCHUURMAN, Directeur, fmg. Secret.

. Mr. E. J. OFFERHAUS, Notaris te Groningen, zal, op ZATURDAG, den 1 Maart 1845, des avonds te 7 uren, ten Huize van H. MENSINGA, buiten de Boteringpoort, bij Groningen, in percelen of te zamen verhuuren: Eene BOEREN BEHUIZING, in den Paddepoel, aan den Wierumnerweg, genoemd GAT IN 'T HUIS, en 24 B. LAND, om te Hooijen en te Weiden.

. Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen, bij den Kastelein MIDDELKOSTER, publiek, voor dit Seizoen, om te Toppen of Weiden, verhuurd worden, op Zaturdag, den 1 Maart 1845:

I. De BEHUIZING, het HEEM, de TUIN en de SINGELS, HET HARSENBOOSCH genoemd, met ongeveer 40 Bunders LAND, om en bij hetzelfde gelegen.

II. Vijf Bunders LAND, aan de Stads Gracht en den Jacobinerweg gelegen. En op MAANDAG, den 3 Maart 1845:

I. De LANDEN, om en bij den Koeckkoeck en de Kloosterlaan gelegen. II. Acht Bunders LAND, tusschen den Paddepoelsterweg en den Dijk gelegen. Alles behoorende aan Mr. P. I. J. CREMERS.

. Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen, op Vrijdag, den 14 Maart 1845, des avonds te 7 uren, ten Huize van J. BRUINS, buiten de Apoort te Groningen, voor één Seizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 20 Bunders LAND, gelegen aan den Hoornschen Dijk, toebehoorende aan JAN FOKKENS, en zulks in percelen, zoo om te Hooijen en te Weiden, als te Bouwen.

VERHUURING VAN LAND.

Ten overstaan van Mr. W. LAMAN TRIP, zal, op Dingsdag, den 4 Maart 1845, des avonds te 6 uren, ten Huize van den Kastelein J. L. BRAS, in de Stads Herberg, buiten de Apoort, onder Groningen, publiek, in percelen, worden verhuurd, om te Hooijen of te Weiden:

I. 17½ Bunders LAND, gelegen aan den Hoornschen Dijk onder Groningen, en toebehoorende aan den Heer B. A. J. SORMANI; en

II. 2 Bunders LAND, de BULTVEENNE genoemd, gelegen buiten de Aa, in het Hoen, onder Groningen, toebehoorende aan den Heer C. F. HUND.

Mr. W. LAMAN TRIP, Not.

. Ten overstaan van Mr. J. J. CREMERS, zal, op Dingsdag, den 4 Maart 1845, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kastelein GRAALMAN, worden verhuurd: Eene BOERENPLAATS, in den Paddepoel, met ongeveer 40 Bunders LAND, om te Hooijen en te Weiden, behoorende aan de Wedw. en Erven R. H. VAN DER MOLEN.

Mr. J. J. CREMERS.

. Ten overstaan van den Notaris Mr. J. J. CREMERS, zullen, op DONDERDAG, DEN 6 MAART 1845 (in plaats van op Dingsdag, den 4 Maart, zoo als vroeger is geannonceerd), des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kastelein J. T. TIESSENS, in het openbaar worden verhuurd: Ongeveer 8½ best BOUW- en GROENLAND, liggende bij Noorder Hooiebrug, behoorende aan B. J. SMITS; 2 B. om te Bouwen, en overigens om te Hooijen en te Weiden.

Mr. J. J. CREMERS.

OP DONDERDAG, DEN 6 MAART 1845.

des voormiddags te 11 uren te beginnen, zullen te Peize, ten Huize van BARELD LUNGE, publiek worden verkocht: twee BEHUIZINGEN, staande te Peize, nabij de Kerk, waarvan ééne zeer geschikt is voor gepensioneerd, en de andere tot eene BAKKERIJ, als zijnde dezelfde vroeger verscheidene jaren als zoodanig met veel succes door HENDERIKUS HULSEBOS gebruikt geweest.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal, aldaar (bij open water), op den 12 Maart 1845, te 3 uren 's namiddags, provisioneel, en 's avonds te 7 uren finaal, in het Logement van TEUNIS BEIDSCHAT, in het openbaar veilen:

I. Eene KOF en BEURTSCHIP, genoemd DE ONDERNEMING, in de beurt van Harlingen op Amsterdam, bevaren door DOUWE MARTENS VAN DER MEY, lang 19 Ellen, 75 Duimen, wijd 4 Ellen, 70 Duimen en hol 2 Ellen, 24 Duimen, groot 139 Tonnen, — en zulks met RONDHOUT, OPSTAAND en LOOPEND WANT, ANKERS en TOUWEN, ZEIL en TREIL en verdere SCHEEPS- en PASSAGIERSGOEDEREN, zoodanig is liggende bij het Stadshuis te Harlingen. Nadere inlichtingen te bekomen aan de Kantoren der Heeren B. VISSER & ZOON en van den gem. Notaris, aldaar.

II. Het extra welbezeild KOFCHIP, genoemd ANNA MARGARETHA, lang 24 Ellen, wijd 4 Ellen, 91 Duimen, hol 2 Ellen 39 Duimen, en alzoo groot 126 Tonnen, met al deszelfs RONDHOUT, OPSTAAND en LOOPEND WANT, ANKERS en TOUWEN, ZEIL en TREIL en verdere daarbij zijnde SCHEEPSGOEDEREN, zoodanig wordt bevaren door MATTHIJS H. OVERMEER en is liggende in de Zuiderhaven te Harlingen.

III. Het extra welbezeild en bij uitstek voor de Houtvaart geschikte GALJOOTSCHIP, genoemd HARMONIE, lang 26 Ellen, 50 Duimen, wijd 5 Ellen, 2 Duimen, hol 3 Ellen, 24 Duimen, en alzoo gemeten op 192 Tonnen, met al deszelfs RONDHOUT, OPSTAAND en LOOPEND WANT, ANKERS en TOUWEN, ZEIL en TREIL en verdere SCHEEPSGOEDEREN, zoodanig is liggende in de Zuiderhaven te Harlingen.

Alle 3 Schepen terstond vrij te aanvaarden, en omtrent de beide laatste Schepen nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Heer DOUWE JANS ZEILMAKER en bij voormelden Notaris.

FIRMA VAN CLEEFF & HESSELINK.

1. VERKOOP VAN NAT EN DROOG SPEK, MORGEN, ZATURDAG-AVOND bij H. GUOEN.

2. MAANDAG, DEN 3 MAART E.K., des avonds, bij RASKER, aan 't Ameland, VERKOOP van eene exquise partij pl. min.

50,000 SIGAREN, HAVANA, PORTORICO, MARIJLAND en ANDERE SOORTEN, direct van elders aangevoerd. Van af morgen aldaar te bezien.

3. VOORLOOPIGE ANNONCE.

Dadelijk bij open water, tijd en plaats nader te bepalen, zal te Groningen publiek worden geveild: Eene groote kwantiteit MAHONIEHOUTEN POSTEN, DITO BLOEM- en ANDERE PLATEN, TAFELHOUT, ENZ., in alle Sorteringen, direct van Hamburg aan te voeren.

TE HUUR tegen 1° Mei.

Eene kleine, nette, nieuws vertimmerde HEE- REN BEHUIZING en SCHUUR met ENGELSCHEN TUIN, ZOMERHUIS en VRUCHT- BAREN MOESGROND, des verkiezende, met 9 of meer Bunders kostelijk OUD GROENLAND, wordende thans bewoond en gebruikt bij den Heer Mr. M. CLANT BINDERVOET. — Alles bij uitstek aangenaam staande en gelegen aan den straatweg buiten de Apoort te Groningen. Te bevragen bij L. VAN DER MOLEN.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene HALVE TREKSCHUIT, geteekend no. 9, varende van Groningen op Winschoten. Te bevragen bij den Eigenaar D. G. SCHUITEMA, te Groningen.

S. LIENARD, PARAPLUIEFABRIKANT

in de Oosterstraat, het 3de huis van de Poelstraat, heeft heden ontvangen: Beste ENGELSCH PERE- MUNT, EAU DE COLOGNE, FRANSCH REUK- ZEEPEN, ENZ., en is ruim gesorteerd in alle soorten van ZIJDEN- en KATOENEN PARAPLUIES, CORSET- en JAPONBALEINEN en DAMES WERK- en STROOMANDJES; alles tot zuinige Prijzen.

BIJ J. S. VAN RIJN,

in de Folkeringestr., zal op Zaturdag, den 1 Maart worden geslagt: Eene puik vette JONGE KOE.

Aangeboden: f 15- a f 20,000.

in KAPITALEN van niet minder dan 4 MILLE, EERSTE HYPOTHEEK. Adres bij R. J. ROOS, Hofstraat.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.